

Artikelresumé til Aalborg Trafikdage 2024

Emne: Overvejelser om en forenklet zonestruktur i den kollektive trafik i Storkøbenhavn

Emneindplacering: Kollektiv Trafik

Forfattere: Uffe Nielsen og Erik Kalmar Møller Jensen

Baggrund

Ekspertudvalget for kollektiv mobilitet arbejder bl.a. for at afdække mulige modeller for, hvordan takststrukturen kan indrettes med henblik på at få flest muligt til at vælge kollektive transporttilbud.¹

I den forbindelse har Metroselskabet gjort sig nogle overvejelser om mulige forbedringer af pris- og zonesystemet i Storkøbenhavn, der vil kunne understøtte målsætninger om større enkelhed for kunderne i den kollektive trafik i København, men samtidig også gøre det mere attraktivt at skifte bilen ud med kollektiv trafik.

Erfaringer fra andre lande viser, at forenklinger af zonestrukturen har potentiale til at tiltrække flere kunder til den kollektive trafik². Derudover vil en forenkling af pris- og zonesystem kunne få flere til at bruge den kollektive trafik³. Endelig gør den igangværende udvikling i billetlandskabet det også relevant at overveje, om der samtidig kan ske en forenkling af den nuværende zone- og prisstruktur.

Metode

Metroselskabet har fået foretaget beregninger med udgangspunkt i resultater fra OTM, der indikerer hvilke effekter, der alt andet lige vil kunne forventes, hvis man forenkler zonestrukturen i København.

Foreløbige resultater⁴

Beregningerne viser, at det er muligt at designe en forenklet zonestruktur, der vil kunne gøre kollektiv trafik prismæssigt mere konkurrencedygtig med bilen i de geografier og på de rejselængder, hvor bilen har stor markedsandel, konkret at gøre det dyrere at rejse kort i Storkøbenhavn (kortere end ca. 10 km), men billigere at rejse langt (længere end ca. 10 km), samtidig med at prisstrukturen forenkles. Det er muligt at foretage en sådan forenkling, så den samlet set vil være prisneutral for kunderne. Men det vil også være muligt at foretage forenklinger, som ikke nødvendigvis er prisneutrale for kunderne og/eller indtægtsneutrale for trafikvirksomhederne.

¹ [Kommissorium for ekspertudvalg om kollektiv mobilitet i hele Danmark \(trm.dk\)](https://trm.dk)

² "Public transport fare elasticities from smartcard data: Evidence from a natural experiment" af Kholodov m.fl. (2021).

³ Fremtidens takster og billetprodukter i den kollektive trafik – diskussionsoplæg udarbejdet for DI Transport

⁴ Konsoliderede resultater – herunder konkrete scenarier for forenklet zonestruktur – vil fremgå af den endelige artikel.

Figur 1: Markedsandele for bil og cykel (Udtræk fra Transportvaneundersøgelsen, 1. halvår 2023 - rejser med destination i Storkøbenhavn)

